

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๖๕๕-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที ๗ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๗ หน้า ๑๓-๑๔ มูลค่าข่าว ๑,๐๙๐,๑๗๐.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

เปิดลํารับ'อาหารมอญ' รู้จักตัวตน **องคฺ บรรจุน**

ฝรั่งเจอหน้ก ทักกัน 'ฮาว ออ ยู?' (เป็นไงบ้าง) ขณะที่คนจีน
เรียก 'กินข้าวกัน ไหม?' ส่วนคนมอญเจอกันที่ไรต้องถามว่า
'ฮาลอ?' (ไปไหน?) หากกำลังกินข้าวก็มักจะทำมือเป็นฝักถั่ว
ให้มาร่วนวง (อ่านต่อหน้า 14)

“...แม้กระทั่งคนไทยเอง มีช่วงหนึ่งความเป็นไทยก็ถูกกลืนไปพร้อมกับสังคมโลก แต่พอกลับมาในยุคนี้ ก็ตีกลับมาโดยกระแสโลกเองที่ได้รับความนิยมเป็นอื่น เคารพความแตกต่าง ทำให้ลูกหลานของชาติพันธุ์อื่น ๆ รวมไปถึงลูกหลานมอญเองก็กลับไปพูดสิ่งเก่า ๆ ขึ้นมา จากที่เคยลืมไป กลับมาชูเพื่อแสดงความเป็นตัวตนอีกครั้งหนึ่ง...”

(ต่อจากหน้า 13)

กินข้าวไว้อย่าง...

คนที่ผ่านมาก็จะถาม ‘แกงอะไร?’ แต่เมื่อได้รับคำตอบแล้วแทนที่จะเข้าไปร่วมวง กลับตอบว่า

‘ไม่กินนะ...จะรีบไป’ หรือ ‘กินมาแล้วไว้อย่าง’ หรือ ‘ที่บ้านเตรียมไว้แล้ว...’ อะไรทำนองนี้ (แล้วจะถามไปทำไมว่าแกงอะไร) คนเรียกก็เรียกทุกคนและทุกครั้งที่มีคนผ่านบ้าน รู้ทั้งรู้ว่าเขาไม่กิน...

เป็นประโยคเปิดจาก “คำนำผู้เขียน” ในหนังสือ “ช้างสำหรับมอญ”

เพียงแต่ประโยคสั้นๆ ก็สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตตลอดจนวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของมอญ อีกหนึ่งกลุ่มคนที่อาศัยอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศไทย และครั้งหนึ่งเคยเป็น “อาณาจักร” ที่ยิ่งใหญ่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ “อาเชียน”

องค์ บรรจุน คือหนึ่งในลูกหลานมอญ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

ตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา ชื่อของเขาอาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้ที่ทำงานจุดค้นถึงรากเหง้าความเป็นมาของตนเองในแทบทุกด้าน ผ่านผลงานรวมเล่ม อาทิ ต้นทางจากมะละแหม่ง, ต้นธาร วิถีมอญ, หิ่งมอญ อำนาจ และราชสำนัก, จดหมายเหตุชาวไทยเชื้อสายมอญ, สยามหลากหลายผ่านหลายพันธุ์

หรือแม้แต่ที่ปรากฏกลืนอายุต่างๆ อยู่ในรวมเรื่องสั้น “พอโปรดไปมา”

กระทั่งผลงานเล่มล่าสุด “ช้างสำหรับมอญ” ที่ไปเผยปกบอกว่า “ค้นลึกเกินความมอญ สัมผัสสายน้ำชีวิต ร่องรอยการเดินทางของชาติพันธุ์มอญในเมืองไทย”

องค์ บรรจุน เกิดเมื่อ 11 ตุลาคม พ.ศ.2514 เป็นคนมอญซึ่งเกิดที่ อ.ปากมอญ จ.สมุทรปราการ ซึ่งทั้งหมดเป็นถิ่นคนมอญ ภาษาแรกที่พูดได้ก็คือภาษามอญ หัดพูดภาษาไทยเมื่อเข้าโรงเรียนที่โรงเรียนวัดปากมอญ ก่อนต่อชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย

จากนั้น สอบเข้าเรียนต่อที่คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และช่วงนี้เองที่ทำให้ความคิดอ่านเขาเปลี่ยน หลังจากฝังตัวอยู่ในห้องสมุด อ่านหนังสือตำรับตำราต่างๆ ก็ได้ค้นพบองค์ความรู้ปิดโลก ทราบดีว่า ความเป็นมอญไม่ใช่เรื่องน่าอาย ควรภาคภูมิใจและเผยแพร่สิ่งนี้ให้สังคมส่วนใหญ่รับรู้ด้วยซ้ำ จบปริญญาตรี จึงหันเหชีวิตไปเรียนต่อปริญญาโท ด้านประวัติศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจุบันได้รับทุน สกอ. (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) สาขาการจัดการวัฒนธรรม ศึกษาปริญญาเอกหลักสูตรสหวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งอนาคตอันใกล้นี้ ก็จะเป็นอาจารย์ประจำ ณ สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่ง

แวดล้อม มศว ประสานมิตร

สำหรับผลงานเล่มล่าสุด **“ข้างลำรับมอญ”**

ไม่เพียงแต่จะแนะนำให้รู้จักอาหารของคนมอญเกือบ 30 ประเภท บอกทั้งเครื่องปรุง วิธีการทำไว้ครบคั้นแล้ว ยังเผยให้เห็นถึงวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมของชาวมอญ

ตั้งที่ องค์ บอกรั้วว่า

“ข้างลำรับมอญ ประกอบด้วย ตำนานประวัติศาสตร์ และพัฒนาการของอาหารมอญในสังคมไทย ซึ่งเมื่ออยู่ในระดับราชสำนัก สามัญชน เกิดจากขุนนางและไพร่พลมอญที่เข้ามาสัมพันธ์กับสังคมไทยด้วยอาหารเป็นปัจจัยหนึ่งของมนุษย์ มีเอกลักษณ์ของแต่ละชาติพันธุ์สะท้อนตัวตนของผู้คนแต่ละเชื้อชาติได้เป็นอย่างดี

“การรักษาคือลักษณะด้านอาหารของชาติพันธุ์มอญในเมืองไทยปัจจุบัน นอกจากเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมแล้ว ยังเป็นการแสดงออกถึงการมีตัวตนอย่างมีส่วนร่วมแห่งความภาคภูมิใจในสังคมไทย”

และนี่คืออีกหนึ่ง **“ความภาคภูมิใจ”** ที่เขาอยากเผยแพร่

คือตัวตนของนักเขียนผู้ประกาศตนว่าเป็นคนมอญ อย่าง **“องค์ บรรจุน”**

● รู้ตัวเองตลอดว่าเป็น ‘มอญ’ ?

ตั้งแต่จำความได้ เพราะหมู่บ้านเป็นมอญทั้งหมด แต่ในตอนนั้นเราไม่รู้ว่าคนอื่น ๆ อยู่ร่วมด้วย นี่กว่าคนทั่วไปในสังคมก็เป็นมอญทั้งหมด คิดว่าโลกนี้มีแต่มอญ เพราะเราอาศัยอยู่ในหมู่บ้านของเรา พูดภาษามอญ ใช้ชีวิตอยู่กับความเชื่อแบบมอญมาตลอด ตอนหลังก็มาอยู่กับคนอื่น ๆ อยู่ร่วมสังคมด้วยตอนที่เริ่มเข้าโรงเรียน ได้เจอคนจีน คนไทย รู้ว่าเราอยู่ร่วมกับคนชาติพันธุ์อื่นๆ ในสังคมด้วย

● ความรู้สึกแรกที่ได้รู้ว่ามีความแตกต่างจากคนอื่นในสังคม?

ตอนแรกมีแรงปะทะเข้ามาสูงมาก เพราะเหมือนกับว่าเราถูกปฏิเสธ เราต้องถูกบังคับให้เรียนภาษาไทย เพื่อที่จะคุยกับครูและเพื่อน พอเราจะใช้ภาษามอญที่เราคุ้นเคย เป็นภาษาแม่ คุยกับครูและเพื่อนกลับถูกคุณครูตี ลงโทษ เพราะครูบอกว่าถ้าใช้ภาษามอญมากๆ จะทำให้ใช้ภาษาไทยไม่เก่ง ครูเลยตี และห้ามพูดภาษามอญในโรงเรียนอีก ทำให้เรารู้สึกเกลียด โกรธ และอายในความเป็นมอญ ก็เลยยิ่งเก็บกดลงไปเรื่อยๆ ไม่อยากพูด ไม่อยากเป็นคนมอญแล้ว

● จุดเปลี่ยนทางความคิดเป็นเชิงบวกกับความเป็นมอญ?

ก็เก็บกดความรู้สึกมาเรื่อยๆ ตั้งแต่ประถม มัธยม

จนถึงมหาวิทยาลัยก็คิดว่าจะรอดแล้ว คิดว่าจะเป็นคนไทย ไม่มีใครรู้ว่าเป็นคนมอญแล้ว ออกมาจากหมู่บ้านแล้ว

มาอยู่กรุงเทพฯ ได้มาอยู่ที่วัดชนะสงคราม ซึ่งเป็นวัดมอญแต่โบราณ ได้เจอพระและเด็กวัดที่เป็นมอญเต็มไปหมด ซึ่งคนเหล่านี้ก็เป็นญาติๆ ของเราทั้งหมด พวกเขาถือว่าเราเป็นมอญ ถ้าจะไม่พูดมอญกับเขา เขาก็ไม่ยอม เพราะเขาคิดว่าเราเป็นมอญแล้วทำไมไม่พูดภาษามอญ จึงต้องกลับมาเป็นมอญอีกครั้งที่กรุงเทพฯ ทั้งๆ ที่เราไม่อยากจะเป็น

แต่พอได้เรียนรู้ อ่านหนังสือ ค้นคว้ามากขึ้น ก็ได้รู้ว่ามีคนมอญอยู่ในประวัติศาสตร์ไทย มีส่วนในการทำสงครามสู้รบช่วยชาติ ช่วยสังคม ต่างๆ จึงทำให้ศึกษาลงไปลึกซึ้งเรื่อยๆ ก็เลยทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันภาคภูมิใจในความเป็นมอญได้ในที่สุด

● เหมือนเป็นยุค ‘ตึกลับ’

เป็นเรื่องที่แน่นอนไปตามยุคสมัย ไม่ว่าจะเป็นคนชาติพันธุ์ไหนก็ตาม แม้กระทั่งคนไทยเอง มีช่วงหนึ่งความเป็นไทยก็ถูกกลืนไปพร้อมกับสังคมโลก แต่พอกลับมาในยุคนี้ ก็ตึกลับมาโดยกระแสโลกเองที่ได้รับรองความเป็นอื่น เคารพความแตกต่าง ทำให้ลูกหลานของชาติพันธุ์อื่นๆ รวมไปถึงลูกหลานมอญเอง ก็กลับไปจุดสิ่งเก่าๆ ขึ้นมา จากที่เคยลืมไป กลับมาชูเพื่อแสดงความเป็นตัวตนอีกครั้งหนึ่ง

ยุคในตอนที่เราเป็นวัยรุ่นนั้นจะหนักไปทางอายและกลัว เพราะเป็นยุคที่ถูกกดถูกทำให้เป็นไทยภาคกลางเท่านั้น ซึ่งเท่าที่คุยกับเพื่อนหลายกลุ่มชาติพันธุ์ก็มักจะมีการปะทะกันในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน แต่พอยุคนี้ไม่ได้ถูกบังคับว่าจะต้องเป็น ดังนั้น สำคัญจึงเกิดพร้อมกับกระแสที่มาจากข้างนอก จึงมีการหยิบรากของตัวเองขึ้นมา

● ผลงานเล่มล่าสุด ทำไมจึงเลือกจับเรื่องอาหาร?

คือก่อนหน้านี้ได้เขียนหนังสือหลายเรื่อง ระหว่างทางที่ลงพื้นที่ก็จะได้เจอกับอาหารต่างๆ อยู่ตลอด จึงได้เก็บสต็อกทั้งเรื่องภาพและความรู้เกี่ยวกับอาหารเวลาที่เราได้พบเจอมา รวมถึงสังคมไทยเองก็มีรากอาหารหลายอย่างที่มาจากทางมอญ จึงได้หยิบยกเรื่องนี้นำมาเป็นคอลเล็กชั่นอาหารมอญ และเขียนลงในนิตยสารศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง จนได้นำมารวมเล่มเป็นพ็อคเก็ตบุ๊ก **“ข้างลำรับมอญ”** ในที่สุด

● ความเหมือนและความต่างระหว่างวัฒนธรรมมอญ-ไทย

ต้องยกคำพูดของหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมชที่ว่าอาหารที่มอญอพยพมาอยู่ที่เมืองไทยและเข้ากัน

ได้ดี ส่วนหนึ่งมาจากวัฒนธรรมไทยเป็นวัฒนธรรมมอญที่เคยทิ้งไว้ให้ในสมัยก่อน ซึ่งก็อาจจะหมายถึงในยุคทวารวดี หรือพันสองพันปีที่แล้ว อีกส่วนหนึ่งคือการที่คนมอญเข้ามาอยู่เมืองไทยพร้อมพุทธศาสนานิกายเถรวาทเหมือนกัน การที่มีศาสนาเชื่อม มีสิ่งต่างๆ เช่นกัน มีการผสมกันทางสายเลือด ความเป็นมอญได้เข้ามาอยู่ในราชสำนักและทุกชั้นของสังคมไทย จึงทำให้วัฒนธรรมภาษาได้แลกเปลี่ยนและผสมกลมกลืนกันไป

ดังนั้น จะว่ามีความต่างก็ยังมีเหมือน ในความเหมือนก็ยังมีความต่าง เป็นเรื่องที่ยากกันยาก และบอกยากมากที่จะบอกได้ว่าใครเป็นต้นแบบ บางทีมอญเอามาให้ไทย ไทยก็รับและนำไปพัฒนาต่อ พอมอญเห็นว่าไทยพัฒนาไปได้ดีก็รับกลับมาใช้อีก

●ความแตกต่างเรื่องอาหารมอญกับอาหารไทย?

อย่างที่บอก อาหารไทยหลายอย่างมีรากจากอาหารมอญ ยกตัวอย่างจากข้าวแช่ ที่มอญเป็นต้นฉบับ จากนั้นก็ได้ออกมาให้ไทย ซึ่งไทยก็ได้พัฒนาไปได้ไกลมาก จนกลายเป็นข้าวแช่ข้าววัง มีเครื่องเคียงที่หุหุรามากขึ้น จนมอญบางส่วนก็นำกลับมาใช้ บางส่วนก็ยังคงรูปแบบเดิม ก็เหมือนกับเรื่องวัฒนธรรมที่มีการผสมผสานตักกลับมาไม่ไป

และหากเทียบอาหารมอญในไทย กับอาหารมอญในพม่าแล้ว ถือว่าแตกต่างกันเลย ต่างกันมาก อาหารมอญในพม่าจะเป็นลักษณะบ้านๆ มีอะไรก็ทำ เครื่องปรุงก็ไม่ซับซ้อน วิธีการก็ไม่ซับซ้อน ง่ายๆ ตามมีตามเกิด ในขณะที่อาหารมอญในไทยต้องมีชั้นตอน มีการเตรียมการ ยกตัวอย่าง ปลาแห้งก็นำมาทำใส่เกลือแช่ ตากแดด แล้วนำมาทิ้ง มาตำ มาผัดกับน้ำตาลทราย ชั้นตอนก็จะซับซ้อน ดูเหมือนว่าอีกที่หนึ่งจะถูกสตัฟเอาไว้ ในขณะที่อีกที่หนึ่งพัฒนาไปไกลตามภาวะสังคมไทย มีทั้งแบบคลาสสิก และแบบร่วมสมัย ซึ่งต่างก็ต่างมีข้อดีในแบบของตัวเอง

●แล้วเรื่องรสชาติ?

แรกๆ พอไปชิมอาหารมอญที่พม่าก็หนักอยู่ (หัวเราะ) เพราะด้วยความที่ใกล้กับพม่า อินเดีย และจีน ซึ่งก็ได้รับมาเต็มๆ แต่ละที่ก็มีรสชาติที่หนัก ดังนั้นจึงทำให้รสชาตินั้นมีความมัน เครื่องเทศที่แรง ใส่มัสล่า ชมัน ซึ่งก็จะเป็นรสชาติที่แปลกสำหรับมอญเมืองไทย ซึ่งก็อาจจะเป็นไทยไปแล้วในเรื่องของอาหาร เมื่อไปกินใหม่ๆ เลยรับยาก แต่พอผ่านไปสักพักหนึ่งก็พอได้อยู่ ก็รู้สึกว่ามันได้มันมาก เครื่องเทศก็ไม่ค่อยฉุนแล้ว ก็ปรับตัวได้

●วัฒนธรรมทาง 'อาหาร' เป็นสิ่งที่สามารถเชื่อมโยงผู้คน?

เรื่องอาหารเป็นสิ่งที่สามารถเชื่อมโยงผู้คนให้เข้ากันได้ได้อย่างอัตโนมัติ เพราะอาหารเป็นปัจจัยหลักของผู้คนอยู่แล้ว ซึ่งสามารถเชื่อมเข้าหากันได้ง่ายมาก ยกตัวอย่างหากเราไปต่างประเทศสักสองสามวันเราก็ต้องเรียนรู้ที่จะกินอาหารของคนอื่น ที่ไม่ใช่อาหารอย่างที่เรเคยกิน ซึ่งเราอาจจะไม่เพิ่มเกลือ เพิ่มน้ำตาล เพื่อให้เข้ากับลิ้นเรา

ดังนั้น เรื่องอาหารจึงเป็นเรื่องที่ข้ามพรมแดนทางวัฒนธรรมได้ง่ายมาก เป็นเรื่องที่คุณคนได้ประสบ ได้พบเจอในชีวิตประจำวัน

●ปกติแล้วเป็นคนชอบทำอาหาร?

ไม่ครับ (หัวเราะ) ทำไม่ค่อยเป็น แต่จะทำเป็นบางอย่างที่ชอบจริงๆ เช่น แกงเนื้อ ซึ่งจริงๆ แล้วก็มีขั้นตอนที่ซับซ้อน แต่เมื่อมันยากก็ยากๆ และหาซื้อไม่ได้ ก็ต้องหัดทำเอง ใช้หม้อไฟฟ้าทำในอพาร์ทเมนต์ ซึ่งสุดท้ายก็ทำได้ ได้กินในแบบที่เราชอบ ไม่หวานเกินไป ต้องเผ็ดหน่อย ก็ทำจนเป็น แต่อย่างอื่นก็ทำไม่ค่อยเป็น ทำเป็นเฉพาะอย่างที่อยากกินจริงๆ

●เมนูอาหารมอญที่อยากจะแนะนำ?

ชอบกินปลาร้าทรงเครื่อง ที่จะมีการตำและใส่ปลาอื่นๆ ทั้งปลาช่อนหรือปลาทู แล้วก็ตำโขลกเข้าไป แล้วอาจจะใส่พริกหอม มะนาว เข้าไปเลย ก็จะกลายเป็นน้ำพริกปลาร้า หรือปลาร้าทรงเครื่อง ที่อาจจะแตกต่างจากปลาร้าไทยหรือปลาร้าอีสาน ซึ่งลิ้นจะคุ้นกับรสชาติแบบนั้น คือเป็นของที่หากินยาก แม้ว่าจะไปงานมอญก็ไม่ใช่ว่าจะหากินได้ เพราะถือว่าเป็นอาหารพื้นๆ ไม่ทำเลี้ยงแขก ส่วนมากจะทำแกงคั่ว แกงเนื้อ แกงหมู เสียมากกว่า ถ้าอยากกินจริงๆ ต้องเข้าไปในครัว แล้วไปขอกินจากแม่ครัวซึ่งมักจะรวมหัวทำกินกันเอง ไปขอแบ่งเขากิน (หัวเราะ)

●อนาคตมีแผนจะเผยแพร่วัฒนธรรมมอญแบบได้อีกบ้าง?

ตอนนี้พยายามที่จะเขียนเรื่องสั้น ความจริงผมเองเกิดจากการเขียนบทความ สาวคดี ที่เป็นเรื่องจริง แต่บางทีบทความสารคดีก็จะมีผู้อ่านอยู่ประมาณหนึ่งที่จะเข้าถึงยาก คือผมเองมีประเด็นที่จะพูดถึงอยู่แต่คนไม่อ่านกัน เพราะยอดขายสารคดีก็จะอยู่ในประมาณหนึ่งอย่างที่เราู้กัน (หัวเราะ) ก็เลยหันมาเขียนเรื่องสั้นได้สักพักหนึ่ง ได้สัก 10 กว่าเรื่อง ก็ตั้งใจจะรวมเล่ม โดยพยายามเขียนในเรื่องชาติพันธุ์ตัวเองเรื่องมอญ ชาติพันธุ์อื่นๆ ในอาเซียน มาเป็นเรื่องสั้น โดยมีฐานมาจากเรื่องจริงที่เราเคยเขียน แต่นำมาผูกเรื่องให้มีความสุขให้คนสามารถเข้าถึงได้มากขึ้น

พยายามส่งสารที่สื่อถึงคน แต่พออยู่ในรูปแบบสารคดีคนไม่อ่าน จึงพยายามที่สื่อออกมาในรูปแบบ

เรื่องสั้น นิยาย เพื่อให้คนได้อ่านกัน เชื่อว่าเร็วๆ นี้ จะ
ได้เห็นเรื่องสั้นสักเล่มหนึ่ง แต่โดยตัวเองก็ไม่ใช่นักเลง
เรื่องสั้น กว่าจะคิดพล็อตได้แต่ละเรื่องก็ต้องใช้เวลา

● สิ่งที่จะฝากถึงลูกหลานมอญในรุ่นต่อๆ ไป?

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่พูดยาก ความเป็นมอญ คนรุ่นเก่า
ก็มักจะบอกว่าเสียตาย หากมีการสูญหาย แต่บางทีหาก
ไม่เข้ากับยุคสมัยก็ไม่รู้จะเก็บไว้ทำไม ก็อย่างนักวิชาการ
หลายท่านได้บอกว่า เราเองเป็นคนของยุคสมัยนี้ ทำไม
เราต้องใช้วัฒนธรรมประเพณีที่คนเก่าคิดไว้ให้ เราเองก็
มีสิทธิที่จะคิดประเพณีขึ้นมาใหม่ในยุคสมัยของเราได้ ผม
ก็เลยคิดว่าในเมื่อคนสองวัยนั้นคิดต่างกัน ผมในฐานะ
คนตรงกลางคนสองรุ่นได้รับศิลปวัฒนธรรมของคนรุ่น
เก่าที่ให้แก่มา จึงคิดว่ามีหน้าที่ที่จะต้องรักษาและส่งผ่าน
ให้กับคนรุ่นถัดไปจากผม และเมื่อส่งผ่านไปยังรุ่นลูก
หลานเหลน เขาจะเก็บหรือขวางทิ้งก็แล้วแต่พวกเขา

จะไม่ว่าไม่ตำหนิ หากพวกเขาจะรับแล้วนำไป
ดัดแปลงหรือไม่สนใจ ผมจะทำหน้าที่ผู้ส่งผ่านที่ดี
ที่สุดเท่านั้นพอ

สรวิศ รุ่งเลิศมณีพงศ์